

The Independent Accountability Mechanism for IFC & MIGA

របាយការណ៍វាយតម្លៃ CAO

ស្តីពីកង្វល់ទាក់ទងនឹង

គម្រោង និងអនុគម្រោងរបស់ IFC នៅប្រទេសកម្ពុជា

ទាក់ទងនឹងស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុចំនួន ៧ និងមូលនិធិចំនួន ៣

(គម្រោង IFC លេខ ២១៨៥៦, ២៧៨២៧, ៣០៦០៧, ៣១៤៦៧, ៣២៦៤២, ៣៤៣៨៦, ៣៤៧៤៨, ៣៥៩៦៣, ៣៧៥៩៤, ៣៨៦០៩, ៣៩១៦៧, ៤១២៩៤, ៤៤៤២១៣, ៤៤៤២១៣, ៤៤៧៤២, ៤៤៨៨២, ៤៥៥៣៥)

ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២២

ការិយាល័យភាពអនុលោម ទីប្រឹក្សា ដោះស្រាយវិវាទ

សម្រាប់

សារជីវកម្មហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ និង

ទីភ្នាក់ងារធានាការវិនិយោគពហុភាគី

www.cao-ombudsman.org

អំពី ស៊ីអេសអូ

ការិយាល័យភាពអនុលោម ទីប្រឹក្សា ដោះស្រាយវិវាទ (ស៊ីអេសអូ) គឺជាយន្តការគណនេយ្យភាពឯករាជ្យរបស់ សារជីវកម្មហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ (IFC) និង ទីភ្នាក់ងារធានាការវិនិយោគពហុភាគី (MIGA) ដែលជាសមាជិកក្រុម ធនាគារពិភពលោក។ យើងធ្វើការសម្របសម្រួលដោះស្រាយបណ្តឹងពីប្រជាពលរដ្ឋ ដែលរងផលប៉ះពាល់ពី គម្រោងរបស់ IFC និង MIGA ដោយយុត្តិធម៌ ឥតលម្អៀង និងប្រកបដោយភាពស្មោះត្រង់ លើកកម្ពស់លទ្ធផល ផ្នែកបរិស្ថាន និងសង្គមនៃគម្រោងទាំងនោះ និងបង្កើនគណនេយ្យភាពសាធារណៈ និង ការរៀនសូត្រនៅ IFC និង MIGA។

ស៊ីអេសអូ រាយការណ៍ទៅកាន់ក្រុមប្រឹក្សានាយកប្រតិបត្តិរបស់ IFC និង MIGA ដោយផ្ទាល់។ សម្រាប់ព័ត៌មាន បន្ថែម សូមមើល៖ www.cao-ombudsman.org។

អំពីការវាយតម្លៃរបស់ស៊ីអេសអូ

អ្នកដែលជឿថា ពួកគេអាចមានភាពអន្តរាយដោយសារគម្រោងរបស់ IFC ឬ MIGA អាចដាក់ពាក្យបណ្តឹង ទៅកាន់ស៊ីអេសអូ។ យើងអនុវត្តលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យទៅលើលក្ខខណ្ឌសមស្របដ៏សាមញ្ញចំនួនបី (បង្ហាញនៅខាង ក្រោម) ដើម្បីទទួលពាក្យបណ្តឹង។ សម្រាប់ពាក្យបណ្តឹងដែលមានលក្ខខណ្ឌសមស្រប យើងនឹងធ្វើការវាយ តម្លៃអំពីកង្វល់ជាមួយអ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹង អ្នកឧបត្ថម្ភគម្រោង និងភាគីពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត។

នៅពេលដែលពាក្យបណ្តឹងត្រូវបានកំណត់ថាមានលក្ខខណ្ឌសមស្រប យើងត្រូវពិនិត្យឡើងវិញលើកង្វល់ ដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងបណ្តឹងនោះ។ ការវាយតម្លៃនេះធ្វើឡើងដោយមានការប្រឹក្សាយោបល់ជាមួយអ្នក ដាក់ពាក្យបណ្តឹង អតិថិជនរបស់ IFC និង MIGA និងក្រុមការងារគម្រោង និងភាគីពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត។

គោលបំណង

វត្ថុបំណងនៃដំណើរការវាយតម្លៃរបស់ស៊ីអេសអូ គឺដើម្បីអភិវឌ្ឍការយល់ដឹងជ្រៅជ្រះអំពីបញ្ហាដែលបណ្តឹងបាន លើកឡើង ធ្វើការស្វែងយល់អំពីគ្រប់ទស្សនៈទាំងអស់ ចូលរួមជាមួយគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗទាំងអស់ ចំពោះពាក្យបណ្តឹង ប្រឹក្សាយោបល់ជាមួយពួកគេ ដើម្បីកំណត់ដំណើរការដែលពួកគេជ្រើសរើសដើម្បីដោះ ស្រាយពាក្យបណ្តឹង និងពិចារណាអំពីស្ថានភាពនៃកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងដោះស្រាយបណ្តឹងសារទុក្ខដទៃទៀត ដែលបានធ្វើឡើងដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាដែលបានលើកឡើង។

ដំណើរការវាយតម្លៃរបស់ស៊ីអេសអូ មិនបញ្ជាក់អំពីការវិនិច្ឆ័យលើអង្គសេចក្តីនៃពាក្យបណ្តឹងនោះទេ។ ផ្ទុយទៅ វិញ គឺព្យាយាមស្វែងយល់អំពីការពិត និងផ្តល់ភាពអង់អាចដល់ភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងការសម្រេចចិត្តដោយមាន ព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ អំពីរបៀបដោះស្រាយបញ្ហាដែលបានលើកឡើង។

មាតិកា

អក្សរកាត់ IV

សេចក្តីសង្ខេប 1

សាវតារ..... 1

 ២.១ គម្រោង 1

 ២.២ ៣ក្បួនបណ្តឹង..... 4

សេចក្តីសង្ខេបអំពីការវាយតម្លៃ..... 5

 ៣.១ វិធីសាស្ត្រ..... 5

 ៣.២ សេចក្តីសង្ខេបអំពីទស្សនៈ: 6

សេចក្តីសន្និដ្ឋានអំពីការវាយតម្លៃ និងជំហានបន្ទាប់ 9

ឧបសម្ព័ន្ធ ក. ដំណើរការដោះស្រាយពាក្យបណ្តឹងរបស់ស៊ីអេសអូ 1

អក្សរកាត់

ស៊ីអេសអូ	ការិយាល័យភាពអនុលោម ទីប្រឹក្សា ដោះស្រាយវិវាទ
EC	អង្គការសមធម៌កម្ពុជា
ESMS	ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន និងសង្គម
FI	គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ
IFC	សាជីវកម្មហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ
លីកាដូ	អង្គការសម្ព័ន្ធខ្មែរជំរឿន និងការពារសិទ្ធិមនុស្ស
MEF	ឥណទានពង្រឹងមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ
មូលនិធិ MIFA	មូលនិធិគំនិតផ្តួចផ្តើមមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុដើម្បីបំណុលអាស៊ី
MIGA	ទីភ្នាក់ងារធានាការវិនិយោគពហុភាគី
MSME	សហគ្រាសធុនតូចបំផុត ធុនតូច និងមធ្យម
NGO	អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល
SME	សហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម

សេចក្តីសង្ខេប

នៅខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២២ ស៊ីអេសអូ បានទទួលពាក្យបណ្តឹងពីអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលចំនួនពីរ – អង្គការសម្ព័ន្ធ ខ្មែរជំរឿន និងការពារសិទ្ធិមនុស្ស (លីកាដូ) និងអង្គការសមធម៌កម្ពុជា (EC) – តាងនាមឲ្យបុគ្គលមួយក្រុម (“អ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹង”¹) ដែលរស់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ ពាក្យបណ្តឹងនេះទាក់ទងនឹងការអនុវត្តក្នុងការ ផ្តល់កម្ចី និងការប្រមូលប្រាក់របស់គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ (FIs)² នៅប្រទេសកម្ពុជា នៅក្នុងបរិបទនៃគម្រោង IFC ដែលមានអតិថិជនចំនួនបី (ធនាគារអេស៊ីលីដា អម្រឹត និងធនាគារហត្ថា)³ និង អតិថិជនបន្តចំនួនប្រាំមួយ (ធនាគារអេស៊ីលីដា អម្រឹត ធនាគារហត្ថា អិលអូអិលស៊ី (ខេមបូឌា) គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុប្រាសាក់ និង ធនាគារស្ថាបនា)³ តាមរយៈការវិនិយោគទូទៅដោយអតិថិជនចំនួនបួន (ឥណទានពង្រឹងមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ (MEF) មូលនិធិគំនិតផ្តួចផ្តើមមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុដើម្បីបំណុលអាស៊ី (មូលនិធិ MIFA) ក្រុមហ៊ុន North Haven Thai Private Equity និង ក្រុមហ៊ុនហ្វងឌ័រ Advans S.A.)⁴

ក្នុងអំឡុងពេលវាយតម្លៃ អ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹងបានស្នើសុំឱ្យស៊ីអេសអូ រក្សាអត្តសញ្ញាណរបស់ពួកគេជាការ សម្ងាត់ និងចំនួនសរុប និងចំនួនសរុបរងនៃអ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹង និងអ្នកដែលបានទទួលកម្ចីពីគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញ វត្ថុនីមួយៗ ដោយភ័យខ្លាចការសងសឹក។ អ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹងចំនួនប្រាំបួននាក់បានបង្ហាញអំពីបំណងចូល រួមដោះស្រាយវិវាទជាមួយអតិថិជន/អតិថិជនបន្តរបស់ IFC ដែលបានទទួលបានកម្ចីពី IFC ដើម្បីស្វែងរក ដំណោះស្រាយដែលអាចទទួលបានទៅវិញទៅមកចំពោះកង្វល់របស់ពួកគេ។ អ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹង ទាំងនេះបានចង្អុលបង្ហាញថា ពួកគេមិនចង់បង្ហាញអត្តសញ្ញាណរបស់ពួកគេរហូតដល់ដំណាក់កាលក្រោយ ក្នុងដំណើរការដោះស្រាយវិវាទនេះ។ អ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹងដទៃទៀតបានចង្អុលបង្ហាញអំពីសេចក្តីពេញចិត្ត របស់ពួកគេចំពោះការត្រួតពិនិត្យភាពអនុលោម។

ពុំមានអតិថិជន និងអតិថិជនបន្តណាមួយបានយល់ព្រមចូលរួមក្នុងការដោះស្រាយវិវាទនោះទេ។ ជាលទ្ធផល ពាក្យបណ្តឹងមិនអាចដោះស្រាយបាន នៅក្នុងបរិបទនៃដំណើរការដោះស្រាយវិវាទឡើយ។ ផ្ទុយមកវិញ និង ស្របតាមគោលនយោបាយរបស់ស៊ីអេសអូ សំណុំរឿងនេះនឹងបន្តទៅកាន់ការវាយតម្លៃភាពអនុលោម ដើម្បី កំណត់ថាតើពាក្យបណ្តឹងស័ក្តិសមនឹងត្រូវធ្វើការស៊ើបអង្កេត ដែរឬទេ។⁴

សាវតា

២.១ គម្រោង

ពាក្យបណ្តឹងនេះទាក់ទងនឹងការអនុវត្តការផ្តល់កម្ចី និងការប្រមូលប្រាក់របស់គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុចំនួនប្រាំមួយ ដែលកំពុងប្រតិបត្តិការនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ធនាគារអេស៊ីលីដា អម្រឹត ធនាគារហត្ថា អិលអូអិលស៊ី (ខេមបូឌា) គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុប្រាសាក់ និងធនាគារស្ថាបនា ដែលបីដំបូងត្រូវបានផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដោយ IFC ដោយ

¹ អ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹងស្របតាមគោលនយោបាយស៊ីអេសអូ (សទ្ទានុក្រម)។
² ធនាគារអេស៊ីលីដា ធនាគារហត្ថា និងធនាគារស្ថាបនា បានចុះបញ្ជីជាធនាគារនៅប្រទេសកម្ពុជា នៅខណៈកំពុងកាន់កាប់ផលប្រកម្ចីក្នុងខ្នាតធំ។
³ ធនាគារអេស៊ីលីដា អម្រឹត និងធនាគារហត្ថា លេចឡើងជាអតិថិជននៅក្នុងគម្រោង IFC មួយចំនួន និងជាអតិថិជនបន្តនៅក្នុងគម្រោងមួយចំនួនទៀត។
⁴ សូមមើលកថាខណ្ឌទី ៩២ និង ៩៣ នៃគោលនយោបាយស៊ីអេសអូ [គោលនយោបាយយន្តការគណនេយ្យភាពឯករាជ្យរបស់ IFC/MIGA \(CAO\)](#) (“គោលនយោបាយស៊ីអេសអូ”)។ កថាខណ្ឌទី ៥៩ នៃគោលនយោបាយស៊ីអេសអូថ្មី ក៏ចែងផងដែរថា “ប្រសិនបើគ្មានការយល់ព្រមដោះស្រាយវិវាទ ស៊ីអេសអូ នឹងសម្របសម្រួលដំណើរការនេះ។ ប្រសិនបើគ្មានការយល់ព្រមទេនោះ ពាក្យបណ្តឹងនឹងបញ្ជូនទៅកាន់មុខងារអនុលោមភាពរបស់ស៊ីអេសអូ។”

ផ្ទាល់។ IFC មានទំនាក់ទំនងជាមួយគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុទាំងប្រាំមួយដោយប្រយោល តាមរយៈការវិនិយោគ របស់ IFC នៅក្នុងមូលនិធិចំនួនបីគឺ MEF មូលនិធិ MIFA និង ក្រុមហ៊ុន North Haven Thai Private Equity ព្រមទាំងក្រុមហ៊ុនហូលឌីងមួយគឺ Advans S.A.។ គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុមានទំនាក់ទំនងនឹងគម្រោងសកម្មរបស់ IFC ចំនួន ១៨ គម្រោង^៥ ដែលគាំទ្រដល់កម្មវិធីផ្តល់កម្ចីដល់សហគ្រាសធុនតូចបំផុត ធុនតូច និងមធ្យម (MSME)។

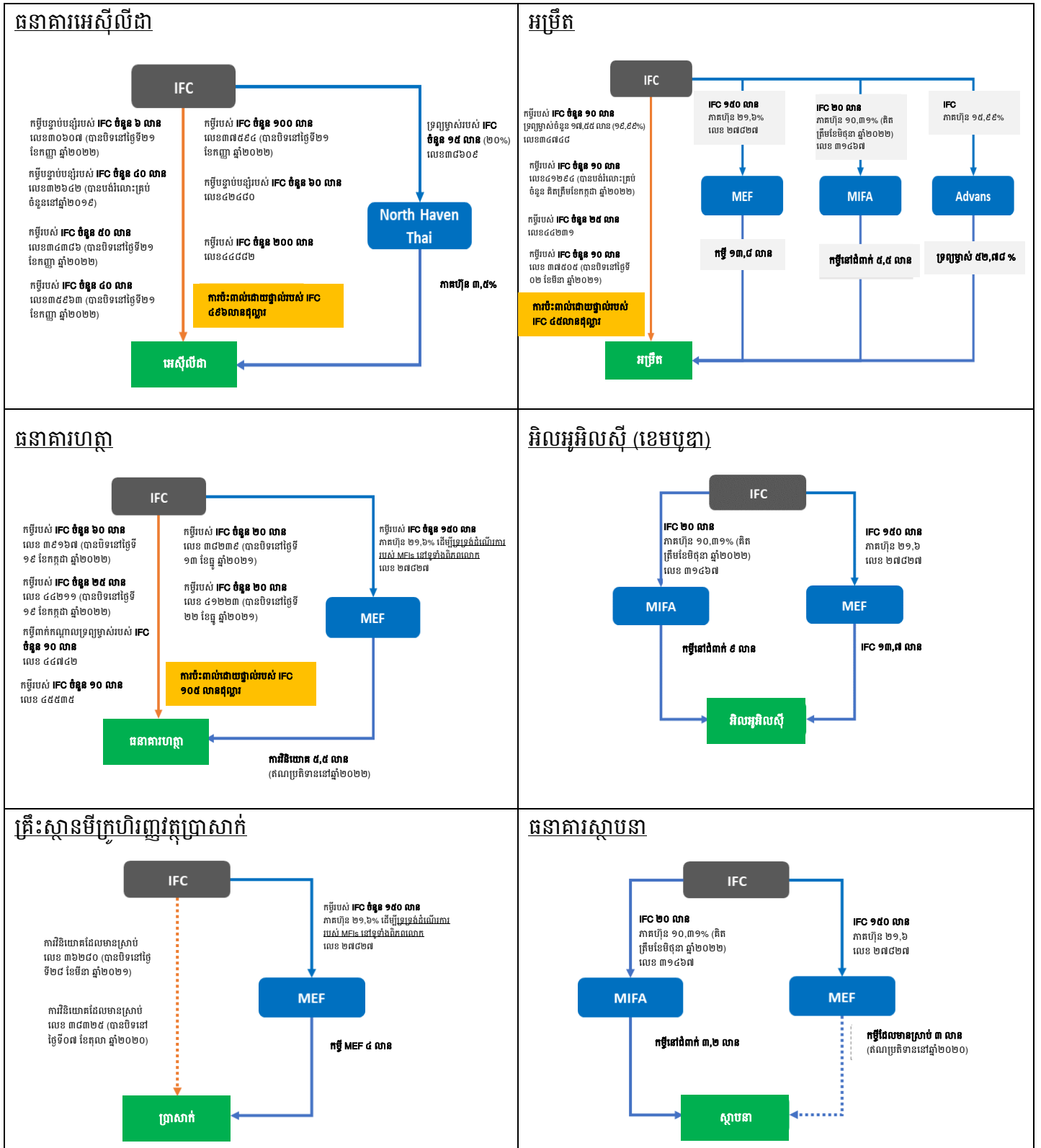
ធនាគារអេស៊ីលីជាមានទំនាក់ទំនងនឹងការវិនិយោគសកម្មរបស់ IFC ចំនួនប្រាំពីរ ដោយផ្ទាល់ (គម្រោងលេខ ៣០៦០៧, ៣២៦៤២, ៣៤៣៨៦, ៣៥៩៦៣, ៣៧៥៩៤, ៤២៤៨០, ៤៤៨៨២)^៦ ដែលជាការរួមបញ្ចូលគ្នា នៃកម្ចីជាន់ខ្ពស់ដោយត្រង់ និងកម្ចីពាក់កណ្តាលទ្រព្យម្ចាស់ ដោយមានបំណងពង្រីកផលប្រឹក្សា MSME របស់ធនាគារអេស៊ីលីជា។ លើសពីនេះទៀត IFC បានវិនិយោគទុនចំនួន ១៥ លានដុល្លារអាមេរិកនៅក្នុង ទ្រព្យម្ចាស់របស់ក្រុមហ៊ុន North Haven Thai Private Equity (គម្រោងលេខ ៣៨៦០៩) ជាមូលធនទ្រព្យ ម្ចាស់ ដែលបានទិញភាគហ៊ុនទ្រព្យម្ចាស់ចំនួន ៣,៥% នៅអេស៊ីលីជា កាលពីខែមេសា ឆ្នាំ២០២២ តាមរយៈ ការទិញភាគហ៊ុនបន្ទាប់បន្សំ។

អម្រឹតមានទំនាក់ទំនងនឹងការវិនិយោគសកម្មរបស់ IFC ចំនួនបី ដោយផ្ទាល់ (គម្រោងលេខ ៣៤៧៤៨ ៤១២៩៤ ៤៤២៣១)^៧។ IFC កាន់កាប់ភាគហ៊ុនរបស់អម្រឹតចំនួន ១៩,៩ ភាគរយ តាមរយៈគម្រោងលេខ ៣៤៧៤៨។ IFC ក៏មានភាគហ៊ុនទ្រព្យម្ចាស់ដោយផ្ទាល់នៅក្នុង Advans S.A. ផងដែរ ដែលកាន់កាប់ភាគហ៊ុន របស់អម្រឹតចំនួន ៥៨%។ IFC កាន់កាប់ភាគហ៊ុននៅក្នុង Advans S.A. សរុបចំនួន ១៦%។

ធនាគារហត្ថាមានទំនាក់ទំនងនឹងការវិនិយោគសកម្មរបស់ IFC ចំនួនបួន (គម្រោងលេខ ៣៩១៦៧, ៤៤២១១, ៤៤៧៤២, ៤៥៥៣៥)^៨ ដែលទាំងអស់នេះជាការផ្តល់កម្ចីពី IFC ទៅកាន់ធនាគារហត្ថា ដើម្បី ពង្រីកហិរញ្ញវត្ថុ MSME របស់ខ្លួន។ គណនីផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ IFC នៅធនាគារហត្ថាមានចំនួនសរុប ២០ លាន ដុល្លារអាមេរិក និងចំនួនចល័តសរុប ៩០ លានដុល្លារអាមេរិក។

^៥ មានភាពសកម្ម គិតត្រឹមខែមេសា ឆ្នាំ២០២២ (ការចាប់ផ្តើមដំណើរការវាយតម្លៃ)
^៦ មានភាពសកម្ម គិតត្រឹមខែមេសា ឆ្នាំ២០២២ (ការចាប់ផ្តើមដំណើរការវាយតម្លៃ)។ គម្រោងលេខ ៣០៦០៧ បានបិទនៅថ្ងៃទី២១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ២០២២ លេខ ៣២៦៤២ ត្រូវបានបង់រំលោះគ្រប់ចំនួននៅឆ្នាំ២០១៩ លេខ ៣៤៣៨៦ បានបិទនៅថ្ងៃទី២១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២២ លេខ ៣៥៩៦៣ បានបិទនៅថ្ងៃទី២១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២២ លេខ ៤២៤៨០ និង ៤៤៨៨២ នៅបន្តមានភាពសកម្ម គិតត្រឹមខែតុលា ឆ្នាំ២០២២។
^៧ លេខ ៤១២៩៤ បានបង់រំលោះគ្រប់ចំនួន គិតត្រឹមខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២២ លេខ ៣៤៧៤៨ នៅបន្តមានភាពសកម្ម គិតត្រឹមខែតុលា ឆ្នាំ២០២២។
^៨ មានភាពសកម្ម គិតត្រឹមខែមេសា ឆ្នាំ២០២២ (ការចាប់ផ្តើមដំណាក់កាលវាយតម្លៃ)។ គម្រោងលេខ ៣៩១៦៧ បានបិទនៅថ្ងៃទី១៩ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០២២ លេខ ៤៤២១១ បានបិទនៅថ្ងៃទី១៩ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២២ លេខ ៤៤៧៤២ និង ៤៥៥៣៥ នៅបន្តមានភាពសកម្ម គិតត្រឹមខែតុលា ឆ្នាំ ២០២២។

រូបភាពទី១៖ ទំនាក់ទំនងរវាង IFC និងគម្រោង និងគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ (គិតត្រឹមខែតុលា ឆ្នាំ២០២២)

២.២ ពាក្យបណ្តឹង

ពាក្យបណ្តឹងនេះត្រូវបានដាក់នៅខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២២ ដោយអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលចំនួនពីរ – អង្គការសម្ព័ន្ធ ខ្មែរជំរឿន និងការពារសិទ្ធិមនុស្ស (លីកាដូ) និងអង្គការសមធម៌កម្ពុជា (EC) – តាងនាមឲ្យបុគ្គលមួយក្រុម ដែលរស់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ ពាក្យបណ្តឹងនេះបានលើកឡើងអំពីកង្វល់ពាក់ព័ន្ធនឹងការអនុវត្តនៃការ ផ្តល់កម្ចី និងការប្រមូលប្រាក់របស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ និងធនាគារនៅប្រទេសកម្ពុជា។ អ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹង បានស្នើសុំឱ្យស៊ីអេសអូ រក្សាអត្តសញ្ញាណរបស់ពួកគេជាការសម្ងាត់ ដោយភ័យខ្លាចការសងសឹក រួមទាំងចំនួន សរុប ឬចំនួនសរុបរងនៃបុគ្គលដែលដាក់ពាក្យបណ្តឹង ដែលបានទទួលកម្ចីពីគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុនីមួយៗផងដែរ។

អ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹងបានទទួលកម្ចីពីគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុដែលពាក់ព័ន្ធមួយ ឬច្រើន។ ពួកគេបានចោទប្រកាន់ ថា ពួកគេបានរងគ្រោះដោយសារការអនុវត្តក្នុងការផ្តល់កម្ចីដ៏យោឃោ និងបោកបញ្ឆោត ដូចជា កង្វះខាត ព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ ដែលអាចឱ្យអ្នកខ្ចីវាយតម្លៃអំពីផលវិបាកនៃការចុះកិច្ចព្រមព្រៀងកម្ចី។ លើសពីនេះទៀត ពួកគេបានចោទប្រកាន់ថា មានកង្វះព័ត៌មានជាភាសាជនជាតិដើមភាគតិចសម្រាប់អ្នកខ្ចីពីសហគមន៍ជនជាតិ ដើមភាគតិច ដែលមិននិយាយ ឬអានភាសាខ្មែរ និងសកម្មភាពប្រមូលប្រាក់ដោយបង្ខំ ដែលដាក់សម្ពាធលើ ពួកគេឱ្យលក់ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ពួកគេដើម្បីសងកម្ចី (មានពន្យល់នៅខាងក្រោម)។

អ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹងចោទប្រកាន់ថា វាគឺជាការអនុវត្តទូទៅនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាសម្រាប់មន្ត្រីឥណទានក្នុងការ ព្យាយាមពង្រីកអាជីវកម្មរបស់ពួកគេ តាមរយៈការស្នើផ្តល់ជូនសហគ្រាសធុនតូចបំផុត ធុនតូច និងមធ្យម នូវ កម្ចីដែលមានទំហំលើសពីសមត្ថភាពសងប្រាក់របស់ពួកគេ នៅពេលខ្លះ ម្តងហើយម្តងទៀត និងក្នុងចំនួនទឹក ប្រាក់កាន់តែច្រើន ដោយមានការវាយតម្លៃមិនគ្រប់គ្រាន់អំពីលទ្ធភាពសងកម្ចីរបស់អ្នកខ្ចី។ ពួកគេក៏និយាយ ផងដែរថា នៅពេលដែលអ្នកខ្ចីខកខានមិនបានបង់ប្រាក់សូម្បីតែពីរបីថ្ងៃ មន្ត្រីឥណទានប្រើកលយុទ្ធក្នុងការ ប្រមូលប្រាក់ដោយបង្ខំក្រៅប្រព័ន្ធតុលាការ ដូចជា ការបៀតបៀនអ្នកខ្ចីនៅផ្ទះ និងគំរាមបញ្ជូនពួកគេទៅកាន់ អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ដោយដាក់សម្ពាធអ្នកខ្ចីឱ្យលក់ដីធ្លីរបស់ពួកគេដើម្បីសងកម្ចី ជាជាងការបន្តប្រមូលប្រាក់ តាមនីតិវិធីច្បាប់។

អ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹងចោទប្រកាន់ថា ដោយសារការអនុវត្តដូចខាងលើ ពួកគេបានទទួលរងផលប៉ះពាល់ អវិជ្ជមានដូចខាងក្រោម ដែលបំពានលើស្តង់ដារសមិទ្ធកម្មរបស់ IFC៖

- ការបាត់បង់ដីធ្លី៖ អ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹងចោទប្រកាន់ថា មន្ត្រីឥណទានតែងតែស្នើសុំឲ្យពួកគេដាក់ បញ្ជាដីធ្លីរបស់ពួកគេសម្រាប់កម្ចីរបស់ពួកគេដើម្បីទទួលបានការអនុម័ត រួមទាំងដីធ្លីដែលជាកម្មសិទ្ធិ របស់សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចផងដែរ។ ពួកគេចាត់ទុកថា ការអនុវត្តរបស់គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ ក្នុងការផ្តល់កម្ចីក្នុងចំនួនច្រើន បានបង្កើនឱកាសនៃការមិនបំពេញកាតព្វកិច្ច ហើយការអនុវត្តការ ប្រមូលដោយបំពាន បាននាំឱ្យមានការលក់ដីធ្លីដោយបង្ខំ។ ពួកគេចែករំលែកថា ពួកគេត្រូវបានមន្ត្រី ឥណទានបង្ខំឱ្យលក់ដីធ្លីរបស់ពួកគេ ដើម្បីសងកម្ចីក្រៅនីតិវិធីច្បាប់ ដើម្បីប្រមូលវត្ថុបញ្ជាក់ និងដោយ មិនបានផ្តល់ព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ជាមុន។
- ការបាត់បង់មុខរបរចិញ្ចឹមជីវិត៖ អ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹងនិយាយថា ការលក់ដីធ្លី ម៉ូតូ ឬឧបករណ៍សិប្បកម្ម ដើម្បីសងបំណុល និងការបាត់បង់ប្រភពចំណូលបានធ្វើឱ្យបាត់បង់មុខរបរចិញ្ចឹមជីវិត។

- អសន្តិសុខស្បៀង និងការគំរាមដល់សុខភាព៖ យោងតាមពាក្យបណ្តឹង អ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹងគ្រប់រូប បានដាក់មកទទួលទានអាហារតិចជាងមុន និងមានគុណភាពមិនល្អ ដើម្បីបំពេញការទូទាត់កម្ចី។
- ពលកម្មកុមារ៖ អ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹងចំនួនពាក់កណ្តាលបានលើកឡើងថា ដើម្បីសងកម្ចី ពួកគេត្រូវ ឈប់ឲ្យកូនទៅសាលារៀន និងបញ្ជូនពួកគេទៅធ្វើការ។ កុមារទាំងនេះ មួយចំនួនត្រូវធ្វើចំណាកស្រុក ដើម្បីទៅស្វែងរកការងារធ្វើ។
- ផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានលើជនជាតិដើមភាគតិច៖ អ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹងបានចោទប្រកាន់ថា ការទទួល យកដីធ្លីរបស់ជនជាតិដើមភាគតិចជារតុបញ្ចាំ និងការលក់ដីធ្លីទាំងនោះដោយបង្ខំ នៅពេលខ្លះ លក់ ជូនអ្នកខាងក្រៅសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច បានរំលោភលើសិទ្ធិ វប្បធម៌ ប្រពៃណី និងជីវភាពរស់ នៅរបស់សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច។

អ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹងចោទប្រកាន់ថា មានការបរាជ័យជាច្រើននៅក្នុងការយកចិត្តទុកដាក់ស្គាល់អតិថិជនមុន ពេលអនុវត្តគម្រោងរបស់ IFC ដែលបណ្តាលឱ្យមានការចាត់ថ្នាក់ហានិភ័យមិនបានត្រឹមត្រូវ និងត្រួតពិនិត្យ គម្រោងមិនបានគ្រប់គ្រាន់ ដែលបណ្តាលឱ្យមានផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានលើសង្គម។ អ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹងផ្តល់ ទង្វើករណីថា ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងការខូចខាតចំពោះសង្គមយ៉ាងទូលំទូលាយ និងការការពារអ្នកប្រើប្រាស់នៅ ក្នុងវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុរបស់ប្រទេសកម្ពុជាមិនបានគ្រប់គ្រាន់ ត្រូវបានបង្ហាញជាសាធារណៈ ហើយ IFC បាន ដឹងអំពីបញ្ហានេះ ដែលទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ ពួកគេបន្តអនុម័តហិរញ្ញប្បទានបន្ថែមនៅក្នុងវិស័យនេះ និងបានចាត់ថ្នាក់គម្រោងទាំងនោះថាមានហានិភ័យទាប។ អ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹងផ្តល់ទង្វើករណីបន្ថែមទៀត ថាមានចន្លោះប្រហោងនៃការការពារនៅក្នុងក្របខណ្ឌបរិស្ថាន និងសង្គមរបស់ IFC និងនៅក្នុង ESMS របស់ អតិថិជន នៅពេលអនុវត្តគម្រោងមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ។

នៅខែមេសា ឆ្នាំ២០២២ ស៊ីអេសអូ បានរកឃើញថា ពាក្យបណ្តឹងមានលក្ខខណ្ឌសមស្រប និងបានចាប់ផ្តើមការ វាយតម្លៃ។ ការវាយតម្លៃរបស់ស៊ីអេសអូមិនតម្រូវឱ្យមានការវិនិច្ឆ័យលើគុណសម្បត្តិនៃបញ្ហាដែលបានលើក ឡើងនៅក្នុងពាក្យបណ្តឹងនោះទេ ហើយក៏មិនបញ្ជាក់ពីការប្រព្រឹត្តខុសឆ្គងដោយ IFC និងអតិថិជន ឬអតិថិជន បន្តរបស់ពួកគេដែរ។

បញ្ហាដែលបានលើកឡើងក្នុងអំឡុងពេលវាយតម្លៃដោយអ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹង និងអតិថិជន និងអតិថិជនបន្ត របស់ IFC (“ភាគី”) ត្រូវបានពណ៌នាលម្អិតបន្ថែមទៀតនៅខាងក្រោម។

សេចក្តីសង្ខេបអំពីការវាយតម្លៃ

៣.១ វិធីសាស្ត្រ

ការវាយតម្លៃរបស់ស៊ីអេសអូ មានគោលបំណងស្វែងយល់កាន់តែច្បាស់អំពីបញ្ហា និងកង្វល់ ដែលបានលើកឡើង នៅក្នុងពាក្យបណ្តឹង តាមរយៈការពិភាក្សាជាមួយអ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹង អតិថិជន និង/ឬអតិថិជនបន្តរបស់ IFC និងភាគីពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត។ ស៊ីអេសអូ ពន្យល់អំពីជម្រើសដែលមាន សម្រាប់ភាគីនានា និងជួយពួកគេកំណត់

ថាតើពួកគេចង់ចាប់ផ្តើមការដោះស្រាយវិវាទក្រោមការសម្របសម្រួលរបស់ស៊ីអេសអូ ឬ ដំណើរការត្រួតពិនិត្យ ភាពអនុលោម ដើម្បីដោះស្រាយពាក្យបណ្តឹង។

ការវាយតម្លៃរបស់ស៊ីអេសអូ លើពាក្យបណ្តឹងរួមមាន៖

- ការពិនិត្យឯកសារគម្រោងដែលមានស្រាប់
- កិច្ចប្រជុំតាមអនឡាញជាមួយអ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹង និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលដែលគាំទ្រពួកគេ
- កិច្ចប្រជុំតាមអនឡាញជាមួយតំណាងអតិថិជន និងអតិថិជនបន្តរបស់ IFC
- កិច្ចប្រជុំតាមអនឡាញជាមួយក្រុមការងារគម្រោងរបស់ IFC។

ដោយខ្លាចការសងសឹកពីគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ ដូចដែលបានបង្ហាញដោយអ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹង និងភាពចាំបាច់ ក្នុងការរក្សាការសម្ងាត់នៃអត្តសញ្ញាណរបស់ពួកគេ ក្រុមវាយតម្លៃរបស់ស៊ីអេសអូ មិនបានមកប្រទេសកម្ពុជា មិន ទាក់ទាញចំណាប់អារម្មណ៍របស់អ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹង និងធ្វើឲ្យពួកគេប្រឈមនឹងគ្រោះថ្នាក់។ ក្រុមការងារ បានទទួលជំនួយពីទីប្រឹក្សារបស់ស៊ីអេសអូ ដែលបានចុះទៅកាន់មូលដ្ឋានរួចហើយ និងបានជួបប្រជុំទល់មុខ ជាមួយអ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹង នៅពេលដែលអាចធ្វើទៅបាន។

នៅខែសីហា ឆ្នាំ២០២២ ស៊ីអេសអូ បានបន្តរយៈពេលវាយតម្លៃចំនួន ៣០ ថ្ងៃនៃថ្ងៃធ្វើការ ស្របតាមគោល នយោបាយរបស់ស៊ីអេសអូ ដោយហេតុថា អ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹង និងអតិថិជន/អតិថិជនបន្តរបស់ IFC ចំនួន ប្រាំបួននាក់បានសម្តែងចំណាប់អារម្មណ៍លើដំណើរការដោះស្រាយវិវាទ ក្រោមការសម្របសម្រួលរបស់ ស៊ីអេសអូ និងមានសក្តានុពលក្នុងការយល់ព្រមចំពោះដំណើរការនេះ។ ស៊ីអេសអូ បានជូនដំណឹងដល់ភាគី ទាំងឡាយ IFC/MIGA និងក្រុមប្រឹក្សាភិបាលអំពីការបន្តរយៈពេលនេះ ហើយការសម្រេចចិត្តដែលពាក់ព័ន្ធ ត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយនៅលើវេបសាយតំបន់របស់ខ្លួន។

៣.២ សេចក្តីសង្ខេបអំពីទស្សនៈ

ផ្នែកនេះរួមបញ្ចូលទិដ្ឋភាពទូទៅអំពីបញ្ហាដែលបានលើកឡើងដោយអ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹង និងសេចក្តីសង្ខេប អំពីទស្សនៈដែលបង្ហាញដោយភាគីទាំងឡាយនៅក្នុងការវាយតម្លៃ។

ទស្សនៈវិស័យរបស់អ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹង

អ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹងបានបញ្ជាក់នៅក្នុងការវាយតម្លៃថា ពួកគេបានទទួលប្រាក់កម្ចីពីគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុមួយ ឬ ច្រើនដែលបានរៀបរាប់ខាងលើ។ ពួកគេបានចោទប្រកាន់ថា ពួកគេបានរងគ្រោះដោយការអនុវត្តការផ្តល់កម្ចី ដ៏យោរយៅ និងបោកបញ្ឆោត និងសកម្មភាពប្រមូលប្រាក់ដោយបង្ខំ ដោយបានអះអាងថា បានប្រព្រឹត្តដោយ គ្រឹះស្ថានទាំងនេះ ដូចបានពណ៌នានៅក្នុងពាក្យបណ្តឹង។

អ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹងបានបង្ហាញ “ភាពភ័យខ្លាចយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ និងយ៉ាងស្របច្បាប់ចំពោះការសងសឹក” ពី គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ។ ដូច្នេះ ពួកគេបានស្នើសុំឱ្យរក្សាការសម្ងាត់ចំពោះឈ្មោះ ទីតាំង ចំនួនសរុបនៃអ្នកដាក់ ពាក្យបណ្តឹង ព័ត៌មានលម្អិតអំពីកម្ចីក្រុមហិរញ្ញវត្ថុរបស់ពួកគេ រួមទាំងចំនួនសរុបនៃអ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹង ដែលបានទទួលកម្ចីពីគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុនីមួយៗ និងព័ត៌មានដទៃទៀត ដែលអាចនាំឲ្យមានការកំណត់អត្ត សញ្ញាណរបស់ពួកគេ។

នៅក្នុងការនិយាយទូរសព្ទជាមួយក្រុមវាយតម្លៃរបស់ស៊ីអេសអូ អ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹងមួយចំនួនបានបង្ហាញថា ពួកគេចង់ឱ្យពាក្យបណ្តឹងនេះត្រូវបានបញ្ជូនទៅធ្វើការវាយតម្លៃ ដោយមុខងារត្រួតពិនិត្យភាពអនុលោមរបស់ ស៊ីអេសអូ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាដែលបានលើកឡើង អាស្រ័យដោយគេបានប្រាប់ឱ្យដឹងថា វាមានលក្ខណៈជា ប្រព័ន្ធ។ អ្នកដទៃទៀតបានជ្រើសរើសចូលរួមក្នុងដំណើរការដោះស្រាយវិវាទជាមួយអតិថិជន/អតិថិជនបន្ត របស់ IFC ដើម្បីស្វែងរកដំណោះស្រាយដែលអាចទទួលយកបានទៅវិញទៅមកចំពោះកង្វល់របស់ពួកគេ ក្រោមលក្ខខណ្ឌមិនបង្ហាញអត្តសញ្ញាណរបស់ពួកគេរហូតដល់ពួកគេជ្រើសរើសបង្ហាញដោយខ្លួនឯងដោយសារ ភ័យខ្លាចការសងសឹក។

ស៊ីអេសអូ បានចង្អុលបង្ហាញថា នៅខណៈពេលដែលសន្ទនាការរបស់ស៊ីអេសអូ អាចជួយសម្រួលដល់ការសន្ទនាពី ចម្ងាយរវាងភាគីនានានោះ នៅចំណុចខ្លះ ពួកគេប្រហែលជាចាំបាច់ត្រូវចូលរួមក្នុងការសន្ទនាដោយផ្ទាល់។ ឧទាហរណ៍៖ ពួកគេអាចចាំបាច់ត្រូវចែករំលែកអត្តសញ្ញាណរបស់ពួកគេជាមួយអតិថិជន/អតិថិជនបន្តរបស់ IFC ដើម្បីទទួលបានសំណើ ដែលសម្របតាមស្ថានភាពផ្ទាល់ខ្លួនរបស់អ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹងម្នាក់ៗ។

ទស្សនៈវិស័យរបស់អតិថិជន/អតិថិជនបន្ត

នៅក្នុងដំណាក់កាលវាយតម្លៃ ស៊ីអេសអូបានអញ្ជើញគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុទាំងប្រាំមួយមកពិភាក្សាអំពីពាក្យបណ្តឹង នេះ។ គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុចំនួនប្រាំ មូលនិធិចំនួនបី និង Advans S.A. បានទទួលយកការអញ្ជើញទាំងនេះ និងបានចូលរួមដំណើរការជាមួយស៊ីអេសអូ។ សេចក្តីសង្ខេបអំពីការសង្កេតរបស់ពួកគេមានដូចខាងក្រោម។

អតិថិជនរបស់ IFC

ធនាគារ អេស៊ីលីដា បានបញ្ជាក់ថា គោលនយោបាយរបស់ខ្លួនបានអនុវត្តស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិរបស់ធនាគារ ជាតិនៃកម្ពុជា (NBC) យ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់ ដូចគ្នានឹងគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជាទាំងអស់ដែរ បទប្បញ្ញត្តិទាំងនេះមាន បំណងធានាថា គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុផ្តល់សេវាកម្មហិរញ្ញវត្ថុប្រកបដោយវិជ្ជាជីវៈ និងក្រមសីលធម៌ដល់អតិថិជន របស់ពួកគេ។ ធនាគារអេស៊ីលីដាបានសម្តែងការបើកចំហរបស់ខ្លួនចំពោះការដោះស្រាយរាល់បណ្តឹងដោយ ផ្ទាល់ តាមរយៈយន្តការបណ្តឹងសារទុក្ខរបស់ខ្លួន និងពុំមានបំណងចូលរួមក្នុងដំណើរការដោះស្រាយវិវាទក្រោម ការសម្របសម្រួលរបស់ស៊ីអេសអូ នោះទេ។

អម្រឹត បានសង្កត់ធ្ងន់ថា ប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុរបស់ខ្លួនត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយកម្មវិធី វិញ្ញាបនបត្រការពារអតិថិជនរបស់យុទ្ធនាការឆ្លាតវៃ ដែលរួមបញ្ចូលការពិនិត្យគោលនយោបាយ និងនីតិវិធី របស់គ្រឹះស្ថានដែលមានស្រាប់យ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាព បន្តដោយការយកចិត្តទុកដាក់ស្គាល់អតិថិជនយ៉ាងគ្រប់ ជ្រុងជ្រោយ ដូចបានអះអាង។ អម្រឹតបានជម្រាបថា ខ្លួនមិនបានទទួលពាក្យបណ្តឹងណាមួយតាមរយៈយន្ត ការបណ្តឹងសារទុក្ខក្នុងស្រុកទាក់ទងនឹងបញ្ហាដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងពាក្យបណ្តឹងនោះទេ។ អម្រឹត បាន បដិសេធរាល់ការចោទប្រកាន់ដែលធ្វើឡើងប្រឆាំងនឹងសិទ្ធិធ្វើអាជីវកម្ម ថាវាគ្មានមូលដ្ឋានពេញលេញ។ អម្រឹត ដើមឡើយ បានបង្ហាញអំពីឆន្ទៈក្នុងការចូលរួមនៅក្នុងដំណើរការដោះស្រាយវិវាទក្រោមការសម្រប សម្រួលរបស់ស៊ីអេសអូ នៅពេលបញ្ចប់ការវាយតម្លៃ ប៉ុន្តែដោយសារអ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹងមួយចំនួនដែលជា អតិថិជនរបស់អម្រឹតចង់ចូលរួមក្នុងការដោះស្រាយវិវាទ នៅខណៈពេលដែលអ្នកដទៃទៀតមិនចង់នោះ អម្រឹតបានសម្រេចចិត្តមិនចូលរួមនៅក្នុងដំណើរការនេះទេ។

ធនាគារហត្ថា បានបញ្ជាក់ថា កម្ចីទាំងអស់របស់សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច គឺកម្ចីខ្នាតតូច និងត្រូវបាន ចាត់ថ្នាក់ជា “គ្មានសុវត្ថិភាព”។ ពួកគេក៏បានអះអាងផងដែរថា វត្ថុបញ្ជាក់មិនត្រូវបានទាមទារសម្រាប់ការអនុម័ត របស់ពួកគេនោះទេ។ ធនាគារហត្ថា សង្កត់ធ្ងន់ថា ដីធ្លីរបស់សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចត្រូវបានចុះបញ្ជី ក្រោមប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិសមូហភាព ហើយគេបានសន្មតថា ច្បាប់មូលដ្ឋានការពារដីធ្លីទាំងនោះពីការលក់នូវ ចំណែកណាមួយ។ ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន និងសង្គមរបស់ធនាគារហត្ថា ប្រើស្តង់ដារ E&S ជាក់លាក់ ដែល អតិថិជន ឬអាជីវកម្មដែលបានទទួលហិរញ្ញប្បទានពីធនាគារហត្ថា ត្រូវគោរពតាម។ ពួកគេក៏បានបញ្ជាក់ អះអាងផងដែរថា ពួកគេអនុលោមតាមបញ្ជីការលើកលែង និងសកម្មភាពវិភាគរបស់ IFC ច្បាប់ និងបទ ប្បញ្ញត្តិ E&S នៃប្រទេសកម្ពុជា និងស្តង់ដារសមិទ្ធកម្មរបស់ IFC ប្រសិនបើអាចធ្វើបាន។ ធនាគារហត្ថា បាន បដិសេធបញ្ជាដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់នៅក្នុងពាក្យបណ្តឹង និងពុំមានបំណងចូលរួមនៅក្នុងដំណើរការដោះ ស្រាយវិវាទក្រោមការសម្របសម្រួលរបស់ស៊ីអេសអូ ឡើយ។

អតិថិជនបន្តរបស់ IFC

អិលអូអិលស៊ី (ខេមបូឌា) បានបញ្ជាក់ថា ពួកគេប្តេជ្ញាចិត្តធានាថា មានប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន និងសង្គម ដែលមានសង្គតិភាពនឹងកម្រិតហានិភ័យផ្នែកបរិស្ថាន និងសង្គម។ ពួកគេចាត់ទុកថា ពួកគេបានបំពេញ កាតព្វកិច្ចដែលកើតចេញពីកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយអ្នកផ្តល់កម្ចីចរាស់ហើយ។ ពួកគេអះអាងថា ពួកគេមិនអត់ ឱនចំពោះការអនុវត្តការផ្តល់កម្ចីដែលគ្មានសីលធម៌នោះទេ និងមានការត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុងយ៉ាងតឹងរ៉ឹង និង យ៉ាងទៀងទាត់ ដើម្បីពិនិត្យតាមដានការប្រកាន់ខ្ជាប់នូវក្រមសីលធម៌ និងគោលការណ៍ការពារអតិថិជនរបស់ ពួកគេ។ អិលអូអិលស៊ី ដើមឡើយ បានបង្ហាញអំពីឆន្ទៈរបស់ខ្លួនក្នុងការចូលរួមនៅក្នុងដំណើរការដោះស្រាយ វិវាទក្រោមការសម្របសម្រួលរបស់ស៊ីអេសអូ ប៉ុន្តែដោយសារអ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹងមួយចំនួនដែលជាអតិថិជន របស់ពួកគេចង់ចូលរួមក្នុងការដោះស្រាយវិវាទ នៅខណៈពេលដែលអ្នកដទៃទៀតមិនចង់នោះ អិលអូអិលស៊ី ក្រោយមក បានសម្រេចចិត្តមិនចូលរួមនៅក្នុងដំណើរការនេះ។

គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុប្រាសាក់បានពន្យល់ថា គោលនយោបាយបរិស្ថាន និងសង្គមរបស់ខ្លួន គឺធ្វើឡើងដើម្បី ការពារអតិថិជនរបស់ខ្លួន និងជៀសវាងពលកម្មកុមារពាក់ព័ន្ធនឹងការសងកម្ចី។ ប្រាសាក់បានផ្តល់ទង្វើករណី ថា ដីធ្លីសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចត្រូវបានចុះបញ្ជី និងទទួលស្គាល់ដោយរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងត្រូវបាន ហាមឃាត់តាមផ្លូវច្បាប់ មិនឱ្យប្រើប្រាស់ជាវត្ថុបញ្ជាក់កម្ចីនោះទេ។ ប្រាសាក់អះអាងថា អតិថិជនរបស់ខ្លួនបាន ទទួលការយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងត្រឹមត្រូវ ហើយកិច្ចព្រមព្រៀងកម្ចីជាមួយពួកគេ គឺស្របច្បាប់ និងស្របតាម គោលការណ៍ និងគោលការណ៍ណែនាំដែលពាក់ព័ន្ធ។ ប្រាសាក់ ដើមឡើយ បានបង្ហាញអំពីឆន្ទៈក្នុងការចូល រួមនៅក្នុងដំណើរការដោះស្រាយវិវាទជាមួយអ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹង ដែលជាអតិថិជនរបស់ខ្លួន និងទទួល ព័ត៌មានបន្ថែមអំពីដំណើរការនេះ។ ប៉ុន្តែ ក្រោយមក ពួកគេមិនបានចាត់វិធានការណាមួយដើម្បីបញ្ជាក់អំពី ចេតនានេះឡើយ។

ស៊ីអេសអូ បានអញ្ជើញធនាគារស្ថាបនាមកធ្វើការសន្ទនាដោយផ្ទាល់ ប៉ុន្តែការអញ្ជើញមិនត្រូវបានទទួលយក នោះទេ។ ទស្សនៈរបស់ធនាគារស្ថាបនាត្រូវបានបញ្ជូនទៅកាន់ស៊ីអេសអូ តាមរយៈមូលនិធិ MIFA ដែលមានការ វិនិយោគផ្ទាល់នៅក្នុងធនាគារនោះ។ ធនាគារស្ថាបនាបានចែករំលែកអំពីសេចក្តីពេញចិត្តរបស់ខ្លួនក្នុងការ

ដោះស្រាយពាក្យបណ្តឹងតាមរយៈយន្តការបណ្តឹងសារទុក្ខរបស់សមាគមធនាគារកម្ពុជា ឬរបស់ធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជា។ យុត្តិកម្មដែលបានផ្តល់ជូនគឺថា ពួកគេមានបំណងធានាថា សកម្មភាពរបស់ពួកគេស្របតាម ដំណើរការដែលបានកំណត់ដោយនីយ័តកររបស់ពួកគេ និងសមាគមរបស់ពួកគេ។

សេចក្តីសន្និដ្ឋានអំពីការវាយតម្លៃ និងជំហានបន្ទាប់

នៅក្នុងដំណើរការវាយតម្លៃ អ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹងប្រាំបួននាក់បានចែករំលែកអំពីបំណងក្នុងការចូលរួមនៅក្នុង ការដោះស្រាយវិវាទជាមួយគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីស្វែងរកដំណោះស្រាយដែលអាចទទួលយកបានទៅវិញ ទៅមកចំពោះកង្វល់របស់ពួកគេ។ បុគ្គលទាំងនេះក៏បានបង្ហាញអំពីបំណងក្នុងការមិនលាតត្រដាងអត្តសញ្ញាណ របស់ពួកគេរហូតទាល់តែពួកគេយល់ថាសមរម្យ។ អ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹងដទៃទៀតបានចង្អុលបង្ហាញអំពីការ ចង់ឲ្យមានការត្រួតពិនិត្យភាពអនុលោម។

អតិថិជន និងអតិថិជនបន្តរបស់ IFC ដើមឡើយ បានបង្ហាញអំពីសេចក្តីពេញចិត្តចំពោះការដោះស្រាយវិវាទ ប៉ុន្តែពួកគេបានប្តូរចិត្ត នៅពេលដែលពួកគេបានទទួលដំណឹងថា អ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹងមួយចំនួន ដែលជា អតិថិជនរបស់ពួកគេ ចង់ឲ្យមានការត្រួតពិនិត្យភាពអនុលោម។ ដោយសារនៅចុងបញ្ចប់ ពុំមានអតិថិជន និង អតិថិជនបន្តរបស់ IFC យល់ព្រមចូលរួមនៅក្នុងការដោះស្រាយវិវាទ ពាក្យបណ្តឹងមិនអាចដោះស្រាយនៅក្នុង បរិបទនៃដំណើរការដោះស្រាយវិវាទបាននោះទេ។ ផ្ទុយទៅវិញ និងស្របតាមគោលនយោបាយរបស់ស៊ីអេសអូ សំណុំរឿងនេះនឹងបន្តទៅកាន់ការវាយតម្លៃភាពអនុលោម^៩ ដែលនឹងកំណត់ថាតើពាក្យបណ្តឹងស័ក្តិសមនឹង ត្រូវធ្វើការស៊ើបអង្កេតទៅលើភាពអនុលោម ដែរឬទេ ឬ ថាតើស៊ីអេសអូនឹងបិទសំណុំរឿងនេះ។^{១០} ឧបសម្ព័ន្ធ ក ផ្តល់ព័ត៌មានបន្ថែមអំពីជំហាននៃដំណើរការត្រួតពិនិត្យភាពអនុលោម។

^៩ កថាខណ្ឌទី ៥៩ នៃគោលនយោបាយស៊ីអេសអូថ្មី (យន្តការគណនេយ្យភាពឯករាជ្យរបស់ IFC/MIGA ([គោលនយោបាយស៊ីអេសអូ](#))) ក៏ចែងផងដែរថា “ប្រសិនបើគុណភាពយល់ព្រមដោះស្រាយវិវាទ ស៊ីអេសអូនឹងសម្របសម្រួលដល់ដំណើរការនេះ។ ប្រសិនបើគ្មានការយល់ព្រមទេនោះ ពាក្យបណ្តឹងនឹងបញ្ជូន ទៅកាន់មុខងារអនុលោមភាពរបស់ស៊ីអេសអូ។”

^{១០} គោលនយោបាយស៊ីអេសអូបង្កើតលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យចម្បងៗដូចតទៅ ក្នុងចំណោមការពិចារណាផ្សេងទៀត ដើម្បីកំណត់ថាតើត្រូវបន្តធ្វើការស៊ើបអង្កេត អំពីអនុលោមភាពដែរឬទេ៖ ក) ថាតើមានការចង្អុលបង្ហាញបឋមអំពីគ្រោះថ្នាក់ ឬគ្រោះថ្នាក់ដែលអាចកើតឡើងដែរឬទេ ខ) ថាតើមានការចង្អុលបង្ហាញ បឋម ដែល IFC/MIGA ប្រហែលជាមិនបានអនុលោមតាមគោលនយោបាយ E&S របស់ខ្លួនដែរឬទេ និង គ) ថាតើការខូចខាតដែលត្រូវបានចោទ ប្រកាន់ មានទំនាក់ទំនងយ៉ាងសមហេតុផលនឹងការមិនអនុលោមតាមដែលអាចកើតឡើងនោះដែរឬទេ។ សូមមើលកថាខណ្ឌទី ៩២ និង ៩៣ នៃគោល នយោបាយស៊ីអេសអូ ([គោលនយោបាយស៊ីអេសអូ](#))។

ឧបសម្ព័ន្ធ ក. ដំណើរការដោះស្រាយពាក្យបណ្តឹងរបស់ស៊ីអេសអូ

នៅពេលដែលស៊ីអេសអូប្រកាសថា ពាក្យបណ្តឹងមានលក្ខខណ្ឌសមស្រប ការវាយតម្លៃបឋមត្រូវបានអនុវត្ត ដោយអ្នកឯកទេសផ្នែកដោះស្រាយវិវាទរបស់ស៊ីអេសអូ។ គោលបំណងនៃការវាយតម្លៃរបស់ស៊ីអេសអូគឺ ដើម្បី៖ (១) បញ្ជាក់អំពីបញ្ហា និងកង្វល់ ដែលបានលើកឡើងដោយអ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹង¹ (២) ប្រមូលព័ត៌មានអំពី របៀបដែលភាគីពាក់ព័ន្ធដទៃទៀតមើលឃើញស្ថានភាព (៣) ជួយភាគីពាក់ព័ន្ធឱ្យយល់អំពីជម្រើសជំនួយ ដែលមានសម្រាប់ពួកគេ និងកំណត់ថាតើពួកគេចង់បន្តដំណោះស្រាយរួមគ្នាតាមរយៈមុខងារដោះស្រាយវិវាទ របស់ស៊ីអេសអូដែរឬទេ ឬ ថាតើសំណុំរឿងគួរតែត្រូវបានត្រួតពិនិត្យឡើងវិញដោយមុខងារត្រួតពិនិត្យភាព អនុលោមរបស់ ស៊ីអេសអូ។

យោងតាមគោលនយោបាយយន្តការគណនេយ្យភាពឯករាជ្យរបស់ IFC/MIGA (ស៊ីអេសអូ)² ជំហានខាងក្រោម តាមធម្មតា ត្រូវបានអនុវត្តតាម ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងពាក្យបណ្តឹងដែលបានទទួល៖

ជំហានទី១៖ **ការបញ្ជាក់ថាបានទទួលពាក្យបណ្តឹង។**

ជំហានទី២៖ **ការកំណត់ថាមានលក្ខខណ្ឌសមស្រប៖** ការកំណត់លក្ខខណ្ឌសមស្របរបស់ពាក្យបណ្តឹង សម្រាប់ការវាយតម្លៃក្រោមអាណត្តិរបស់ស៊ីអេសអូ (មិនលើសពី ១៥ ថ្ងៃនៃថ្ងៃធ្វើការ)។

ជំហានទី៣៖ **ការវាយតម្លៃ៖** វាយតម្លៃបញ្ហា និងផ្តល់ការគាំទ្រដល់ភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងការស្វែងយល់ និងកំណត់ ថាតើពួកគេចង់បន្តដំណោះស្រាយតាមការព្រមព្រៀងគ្នា តាមរយៈដំណើរការសហការ ដែល កោះប្រជុំដោយមុខងារដោះស្រាយវិវាទរបស់ស៊ីអេសអូដែរឬទេ ឬថាតើសំណុំរឿងគួរតែត្រូវបាន ដោះស្រាយដោយមុខងារអនុលោមភាពរបស់ស៊ីអេសអូ ដើម្បីពិនិត្យឡើងវិញលើការយកចិត្តទុក ដាក់ផ្នែកបរិស្ថាន និងសង្គមរបស់ IFC/MIGA ដែរឬទេ។ ពេលវេលាវាយតម្លៃអាចចំណាយ ពេលអតិបរមា រហូតដល់ ៩០ ថ្ងៃធ្វើការ ជាមួយនឹងលទ្ធភាពក្នុងការបន្តរយៈពេលអតិបរមាចំនួន ៣០ ថ្ងៃនៃថ្ងៃធ្វើការបន្ថែមទៀត ប្រសិនបើក្រោយរយៈពេល ៩០ ថ្ងៃធ្វើការ (១) ភាគីបញ្ជាក់ថា ដំណោះស្រាយលើពាក្យបណ្តឹងទំនងជា ឬ (២) ភាគីណាមួយបង្ហាញចំណាប់អារម្មណ៍លើការ ដោះស្រាយវិវាទ និងមានលទ្ធភាពទៅរួចថា ភាគីម្ខាងទៀតនឹងយល់ព្រម។

ជំហានទី៤៖ **ការសម្របសម្រួល៖** ប្រសិនបើភាគីជ្រើសរើសបន្តដំណើរការសហការ មុខងារដោះស្រាយវិវាទ របស់ស៊ីអេសអូ នឹងត្រូវចាប់ផ្តើម។ តាមធម្មតា ដំណើរការដោះស្រាយវិវាទផ្នែកលើ ឬត្រូវចាប់ ផ្តើមដោយអនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នា និង/ឬវិធានមូលដ្ឋានដែលបានព្រមព្រៀងគ្នាទៅ វិញទៅមករវាងគូភាគី។ វាអាចរួមបញ្ចូលការសម្របសម្រួល/សន្ទនាកម្ម ការស្វែងរកការពិតរួម គ្នា ឬអភិក្រមដំណោះស្រាយដែលបានព្រមព្រៀងគ្នាផ្សេងទៀត ដែលឈានទៅរកកិច្ចព្រម ព្រៀងនៃដំណោះស្រាយ ឬគោលដៅដែលព្រមព្រៀងគ្នាទៅវិញទៅមក និងគោលដៅសមស្រប

¹ អ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹងស្របតាមគោលនយោបាយស៊ីអេសអូ (សទ្ទានុក្រម)
² សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមអំពីតួនាទី និងការងាររបស់ស៊ីអេសអូ សូមមើលគោលនយោបាយយន្តការគណនេយ្យភាពឯករាជ្យរបស់ IFC/MIGA (ស៊ីអេសអូ)៖ <https://documents.worldbank.org/en/publication/documents-reports/documentdetail/889191625065397617/ifc-miga-independent-accountability-mechanism-cao-policy>

ដទៃទៀត។ វត្ថុបំណងចម្បងនៃអភិក្រមដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនេះគឺ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងពាក្យបណ្តឹង និងបញ្ហាសំខាន់ៗដទៃទៀត ដែលទាក់ទងនឹងពាក្យបណ្តឹង ដែលត្រូវបានកំណត់ក្នុងអំឡុងពេលវាយតម្លៃ ឬដំណើរការដោះស្រាយវិវាទ តាមវិធីដែលភាគីរងផលប៉ះពាល់អាចទទួលយកបាន។³

ឬ

ការវាយតម្លៃ/ការស៊ើបអង្កេតអំពីភាពអនុលោម៖ ប្រសិនបើភាគីជ្រើសរើសយកដំណើរការស៊ើបអង្កេតនោះ ពាក្យបណ្តឹងនឹងត្រូវផ្ទេរទៅកាន់មុខងារត្រួតពិនិត្យភាពអនុលោម របស់ស៊ីអេសអូ។ ពាក្យបណ្តឹងក៏ត្រូវបានផ្ទេរទៅកាន់មុខងារត្រួតពិនិត្យភាពអនុលោមផងដែរ នៅពេលដែលដំណើរការដោះស្រាយវិវាទនាំឱ្យមានការព្រមព្រៀងមួយផ្នែក ឬពុំមានការព្រមព្រៀង។ អ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹងយ៉ាងតិចម្នាក់ ត្រូវតែផ្តល់ការយល់ព្រមច្បាស់លាស់ចំពោះការផ្ទេរនេះ លើកលែងតែស៊ីអេសអូដឹងអំពីកង្វល់ចំពោះការគំរាមកំហែង និងការសងសឹក។ មុខងារអនុលោមភាពរបស់ស៊ីអេសអូ ត្រួតពិនិត្យឡើងវិញលើអនុលោមភាពរបស់ IFC/MIGA ចំពោះគោលនយោបាយបរិស្ថាន និងសង្គម វាយតម្លៃលើគ្រោះថ្នាក់ដែលពាក់ព័ន្ធ និងផ្តល់អនុសាសន៍អំពីវិធានការដោះស្រាយដែលសមស្រប បន្ទាប់ពីបានអនុវត្តដំណើរការទាំងបីជំហាន។ ទីមួយ ការវាយតម្លៃអនុលោមភាពកំណត់ថាតើមានការស៊ើបអង្កេតបន្ថែម ដែរឬទេ។ ការវាយតម្លៃអាចចំណាយពេលរហូតដល់ ៤៥ ថ្ងៃនៃថ្ងៃធ្វើការ ដោយអាចបន្តរយៈពេល ២០ ថ្ងៃធ្វើការ ក្នុងស្ថានភាពពិសេស។ ទីពីរ ប្រសិនបើមានការស៊ើបអង្កេត ការវាយតម្លៃត្រូវបន្តដោយការស៊ើបអង្កេតភាពអនុលោមដ៏ស៊ីជម្រៅលើការអនុវត្តរបស់ IFC/MIGA។ របាយការណ៍ស៊ើបអង្កេតនឹងត្រូវបង្ហាញជាសាធារណៈ រួមជាមួយការឆ្លើយតបរបស់ IFC/MIGA និង ផែនការសកម្មភាពដើម្បីដោះស្រាយនូវគំហើញភាពមិនអនុលោម និងគ្រោះថ្នាក់ដែលពាក់ព័ន្ធ។ ទីបី ក្នុងករណីរកឃើញភាពមិនអនុលោម និងគ្រោះថ្នាក់ដែលពាក់ព័ន្ធ ស៊ីអេសអូ នឹងពិនិត្យតាមដានការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

ជំហានទី៥៖ ការត្រួតពិនិត្យ និងតាមដាន

ជំហានទី៦៖ សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងការបិទសំណុំរឿង

³ ប្រសិនបើភាគីពាក់ព័ន្ធមិនអាចដោះស្រាយបញ្ហាតាមរយៈដំណើរការបែបសហការនៅក្នុងក្របខណ្ឌពេលវេលាដែលបានព្រមព្រៀងគ្នាទេនោះ ផ្នែកដោះស្រាយវិវាទរបស់ស៊ីអេសអូ ជាដំបូង នឹងព្យាយាមផ្តល់ជំនួយដល់ភាគីពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីទម្លាយភាពជាប់គាំង។ ប្រសិនបើមិនអាចធ្វើទៅបាន ក្រុមការងារផ្នែកដោះស្រាយវិវាទនឹងជូនដំណឹងដល់ភាគីពាក់ព័ន្ធ រួមទាំងបុគ្គលិករបស់ IFC/MIGA ប្រធាន និងក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនៃក្រុមធនាគារពិភពលោក និងសាធារណជនថា ការដោះស្រាយវិវាទរបស់ស៊ីអេសអូ បានបញ្ចប់ដំណើរការ និងផ្ទេរទៅឱ្យផ្នែកត្រួតពិនិត្យភាពអនុលោមរបស់ស៊ីអេសអូ ដើម្បីធ្វើការវាយតម្លៃ។

**ដំណើរការ
ត្រួតពិនិត្យភាព
អនុលោមចាប់ផ្តើម**

 ដំណើរការត្រួតពិនិត្យភាពអនុលោមអាចចាប់ផ្តើមតាម ៣ វិធី៖ គូភាគីជ្រើសរើសដំណើរការត្រួតពិនិត្យភាពអនុលោម ក្រោយពេលវាយតម្លៃ ឬសំណុំរឿងត្រូវបានបញ្ជូនពីផ្នែកដោះស្រាយវិវាទ ឬអគ្គនាយកស៊ីអេមូចាប់ផ្តើមការត្រួតពិនិត្យភាពអនុលោម។

1

ការវាយតម្លៃ

ស៊ីអេមូធ្វើការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញជាបឋមលើសមិទ្ធកម្មផ្នែកបរិស្ថាន និងសង្គមរបស់ IFC/MIGA និងគ្រោះថ្នាក់ដែលពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីកំណត់ថាតើបណ្តឹងចាំបាច់ត្រូវធ្វើការស៊ើបអង្កេតភាពអនុលោម ដែរឬទេ។ ៤៥ ថ្ងៃក្រោយមក ស៊ីអេមូបោះពុម្ពផ្សាយរបាយការណ៍ដែលចង្អុលបង្ហាញអំពីការសម្រេចចិត្តធ្វើការស៊ើបអង្កេត ពន្យារពេល ឬបិទសំណុំរឿង។

2

ការស៊ើបអង្កេត

ស៊ីអេមូ ប្រមូល និងវាយតម្លៃភស្តុតាងអំពីសមិទ្ធកម្មរបស់ IFC/MIGA ស្របតាមគោលនយោបាយស្តីពីបរិស្ថាន និងសង្គមរបស់ពួកគេ និងគ្រោះថ្នាក់ណាមួយដែលទាក់ទងនឹងភាពមិនអនុលោម។ អ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹង IFC/MIGA និងអតិថិជនរបស់ពួកគេអាចត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ និងផ្តល់មតិយោបល់លើសេចក្តីព្រាងរបាយការណ៍ស៊ើបអង្កេត។ ប្រសិនបើមានការយល់ព្រមពីភាពមិនអនុលោម ឬគ្រោះថ្នាក់ ស៊ីអេមូ ផ្តល់អនុសាសន៍អំពីការដោះស្រាយគ្រោះថ្នាក់ និងទប់ស្កាត់ភាពមិនអនុលោមនៅពេលអនាគត។ IFC/MIGA រៀបចំផែនការសកម្មភាពគ្រប់គ្រង (MAP) ប្រើប្រាស់យោបល់ជាមួយអ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹង និងអតិថិជនអំពីវិធានការដោះស្រាយ ឆ្លើយតបនឹងរបកគំហើញនៃការស៊ើបអង្កេតរបស់ស៊ីអេមូ។

3

ការពិនិត្យតាមដាន

ស៊ីអេមូពិនិត្យតាមដានលើការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពគ្រប់គ្រងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។ IFC/MIGA ដាក់ជូននូវរបាយការណ៍វឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពជូនក្រុមប្រឹក្សាភិបាលរបស់ខ្លួន ហើយស៊ីអេមូបោះពុម្ពផ្សាយរបាយការណ៍ពិនិត្យតាមដានប្រចាំឆ្នាំ។

មិនសំណុំរឿង

នៅពេលដែលស៊ីអេមូកំណត់ថា សកម្មភាពដែលបានគូសបញ្ជាក់នៅក្នុងផែនការត្រូវបានអនុវត្តរួចរាល់ហើយ បន្ទាប់ពីមានការចូលរួមពី IFC/MIGA ឬក្រុមប្រឹក្សាភិបាលរបស់ IFC/MIGA កំណត់ថា ពុំមានការរំពឹងទុកផ្សេងទៀតចំពោះវិធានការបន្ថែមទៀតនោះទេ ស៊ីអេមូនឹងចេញរបាយការណ៍ពិនិត្យតាមដានជាស្ថាពរមួយ និងបិទសំណុំរឿង។